

Едва 17-годишна заминава на фронта, където воюва 188 дни. Наградена е с два ордена за храброст, много юбилейни ордени и медали. Поводът да се срещнем с нея е 65-ата годишнина от победата над хитлеристка Германия

Едно интервю в blitz.bg , под интервюто има видео клип и отворено писмо

Г-жо Петкова, какво може да накара едно толкова младо момиче да замине на фронта?

- Родена съм в един хубав, китен град, сгушил се в завоя на Дунав - Видин. Там премина моето детство, юношество и младост. От там тръгнах за фронта. Имах две сестри, майка и баща. Моят праядо е загинал на Шипка. Дядо ми е бил на Балканската война и са го убили. Баща ми е участвал в Първата световна война, носител на два ордена за храброст. И България за мене беше нещо изключително. Но ме изключиха от гимназията - аз съм еврейка, от еврейско потекло. Немците вече си тръгнаха и аз бях много огорчена, че носех жълтата значка... Строиха ни един ден в двора на девическата гимназия и ми прочетоха името "Мими Пизанти – две крачки напред". Директорът каза: „От днес не сте желана в нашето училище". Това беше по Закона за защита на нацията (ЗЗН) на Гешев, издаден през 1943 г. Знаете ли колко боли да си отидеш вкъщи и да кажеш, че вече няма да ходиш на училище, как те боли от всичко това?

Реших, че трябва да отмъстя за всичко, което са направили - за татко, който беше 4 години затворник - антифашист, за загиналите момчета партизани, за моето поругано детство и младост

Затова реших да замина. Тогава имаше Родина, имаше лозунг „Всичко за фронта, всичко за Родината!" И хората, не само аз, и други, плетяха чорапи и ръкавици, изпращаха ги на фронта. Всички тръгнаха да защитават родината. На 8.9.1944 г. в града слезе партизанският отряд „Георги Бенковски". Посрещнахме го с радост, с песни, с щастие. Родена съм на 6.9.1927 г. Рожденият ми ден беше минал, но това беше страхотен подарък за мен. Веднага отидох в щаба. Искях да се запиша доброволец, а те не ме приемат. Бях много малка, с едни плитчици, 45 килограма тежах. Казват - ние не се занимаваме с деца. Добре, ама толкова ми стана мъчно, че се разплаках и командирът по политическата част, Витан, рече: „Хайде да я вземем и ще ѝ викаме б на 35" (това е най-малкият калибър пистолет). Така ме приеха. Говоря за 8 септември 1944 г.

Имахте ли някаква предварителна подготовка, какви бяха вашите задължения?

- Аз бях боец. Имах карабина на рамо. Първият ни бой беше на 6 км от Видин, при село Смърдан. Във Видин имаше немско поделение – изпращаха колони с кожухчета, храна за Източния фронт на немските войски по понтонен временен мост до Калафат. И когато партизаните дойдоха, немците тръгнаха за Кула, но се върнаха, защото бяха забравили да взривят ферибота. Там загина прекрасният, чаровният ни другар Жак Коен, който беше 4 години политически затворник. Излезе на 8.9.1944 г. от затвора и на 11 септември немците го убиха.

Тръгнахме от Видин доброволческа дружина „Георги Бенковски", стигнахме до Югославия – Вараждин. Там вече ни настигна редовната армия, дойдоха и съветските

войски и разпуснаха доброволческата дружина. Министърът на войната тогава издал една заповед "всички под 18 години да бъдат демобилизирани". Обаче аз отидох при командира и излъгах, че съм на 18 години. И понеже много настоявах, той се съгласи: „Хайде да я вземем, като талисман". Служехме в 41-ви Дравски полк. Изкарах 188 дни. Девети май ме завари в Грац, на 60 км от Виена.

За какво получихте ордени за храброст?

- Имам 2 ордена за храброст, медал, който ми е много скъп - „Наше дело правое, мы победили", много български юбилейни и военни медали. Не съм ранявана, но давах кръв на фронта. Първия си орден получих на Връшка чука, на секретен пост. Трябваше трима души да хванем „език". Седим, тихо е, изведнъж в горичката пред нас нещо изшумя. Появиха се двама германци. Момчетата ги хванаха, но единият се освободи от ръцете на другарите ми и можеше да ни убие.

От страх дори не съм хванала карабината откъм приклада, та го ударих колкото сили имах по главата с щика

На сутринта командирът строи ротата в каре, извика ни и тримата и ни награди с орден за храброст – III степен. Смятам, че първия орден за храброст получих от страх. Втория го получих, след като минахме Драва – тогава наградиха всички момичета.

Дори и тези, които не са били на война, знаят колко ужасно и страшно е всичко. Кой е най-силният ви спомен, който продължава и днес да бъде с вас?

- През много места минахме, но ще ви разкажа за едно унгарско дете. Това се случи, когато стигнахме до Драва – във Вайсло (Унгария). Близко до моста имаше една църква и горе на камбанарията двама немци стреляха с картечница, пиле не можеше да прехвъркне. Бяха минирали през нощта полето до моста и ние чакахме сапъорите. По едно време нашите другари почнаха да викат, че едно кученце върви към моста, но като се загледаха по-добре, разбрахме, че е дете. И изведнъж земята под краката му изригна. Такова нещо повече не съм видяла в живота си. Разхвърчаха се части от човешко тяло. Двама от нашите грабнаха едно платнище и стигнаха до там. Дори немците спряха да стрелят. Събраха каквото беше останало в една бохчица. Това дете се казваше Илонка, предишния ден дядо ѝ я беше довел в щаба и тя остана при нас, девойките. Ние бяхме четири. Беше 6 март - тогава и разбрах, че 8 март е празник на жената - от едно от нашите момичета, рускиня. Решихме да не изяждаме сухарите си, а да почерпим другарите по случай празника. Илонка беше подразбрала нещо от нашия разговор... Когато развързаха бохчата, в нея имаше един хляб и четири букетчета с теменужки, събрани от ръчичките ѝ - на 8 март беше тръгнала да дойде при нас, за да ни поздрави ...

Дълго време след победата ходихме във Вайсло и на църквата имаше паметна плоча: „Малката Илонка загина, за да посрещне българските жени - освободителки". Това не се забравя.

Знаете ли какво значи да седиш в окопа преди атака и как тишината ти звучи в ушите, и как като на лента ти минава животът, родители, сестри, приятели? И как си спомняш, че твоите съученици вече са започнали училище, а аз бях завършила тогава само четвърти

гимназиален клас, сега по новото – VIII клас, и трябваше да си завърша образованието, но тръгнах на война. И когато седиш и чакаш да кажат „Атака“, ставаш и отиваш, защото знаеш, че се бориш за правдата, за истината. Така си мислех тогава! Лошото е, че сега подрастващото поколение не знае нищо за войната. А тя е нещо чудовищно и човек не може да свикне с нея и смъртта.

Вероятно всички са били много щастливи, когато сте се прибрали жива и здрава?

- Много се страхувах как ще ме посрещнат родителите ми, защото аз не се обадих на никого. Избягах и заминах на фронта. 188 дни бях там, но нито едно писмо не написах, макар че при нас имаше поща. Когато се прибрах, мама каза: „Дано децата ти да не ти направят това, което ни направи ти!“ Едва тогава си дадох сметка какво съм им причинила.

Как премина животът на Мими Пизанти след това? Кое днес ви радва най-много?

- Като се върнах, завърших гимназия, а след това техникум, полувисше. Работих като проектант в Енергопроект. Заплатата ми беше висока, сега пенсията ми е прилична. Получавам и 100 лв. като ветеран от войната.

Съученици сме със съпруга ми от техникума. В Бяла Слатина го намерих. Тази година правим 59 години заедно. Имаме две деца. Дъщеря ми е по-голямата – на 59 години, а синът е на 54 години. Тя е преподавател в НБУ, а синът ми е инженер. Най-много ме радват успехите на внуците ми. Имам ги трима – момчета. Наскоро срещнах един съученик и на въпроса му какво съм спечелила през тези години отговорих: “Спечелих 3 милиона – най-големият е на 29, другият на 26, а най-малкият е на 20”.

Не се оплаквам, но е обидно, когато влизаш в магазин, поглеждаш и... си излизаш. Бях се заклела да не давам интервюта. Обидно ми е от това, което става днес. Дано хората поне запазят уважението – към себе си и към другите.

[Едно интервю на Ася ЧОБАНОВА blitz.bg](#)

[Интервю с Мими-Матилда Буко Пизанти Петкова](#)

[Отворено писмо на Мими-Матилда Буко Пизанти Петкова към Волен Сидеров във в.Стандарт](#)

[Семейни снимки на Мими Пизанти](#)